

§ 553

Oikaisuvaatimus kaupunkiympäristön toimialan hallintopäällikön vahingonkorvauspäätöksestä 3.2.2022 § 8 (takaisinsaantivaatimus, liukastuminen LähiTapiola Keskinäinen Vakuutusyhtiö)

HEL 2021-013464 T 03 01 00

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hylätä kaupunkiympäristön toimialan hallintopäällikön vahingonkorvauspäätöksestä 3.2.2022 (8 §) tehdyn oikaisuvaatimuksen.

Muutoksenhaun kohteena oleva päätös

Kaupunkiympäristön toimialan hallintopäällikkö on 3.2.2022 (8 §) päätöksellään hylännyt 20.3.2021 osoitteessa Pelipolku tapahtuneeseen liukastumisvahinkoon liittyvän takaisinsaantivaatimuksen. LähiTapiola Keskinäinen Vakuutusyhtiö hakee takaisinsaantia maksamassaan liukastumisvahingossa 21396. Päätös on nähtävillä kokonaisuudessaan päätöshistoriassa.

Esitetyt vaatimukset ja perusteet

Hakija on toistanut oikaisuvaatimuksessaan työtaturma- ja ammattitautilain perusteella esittämänsä 13 601,81 euron suuruisen vaatimuksen takaisinsaannista 20.3.2021 noin kello 12.30 osoitteessa Pelipolku jalkakäytävällä tapahtuneeseen liukastumiseen liittyen. Oikaisuvaatimus on kokonaisuudessaan päätöksen liitteenä ja nähtävillä lautakunnan kokouksessa.

Hakija toteaa oikaisuvaatimuksessaan, että kaupungin on kadun kunnossapitovelvollisena korvausvastuusta vapautuakseen pystyttävä osoittamaan, että liukkaudentorjunnasta oli huolehdittu olosuhteiden edellyttämällä tavalla juuri kyseisellä kadulla. Kaupungin olisi pitänyt ryhtyä toimenpiteisiin liukkauden torjumiseksi sääolosuhteiden ollessa ko. ajankohtana 13.3.-17.3.2021 sellaiset, että lämpötila oli vaihdellut nollan molemmin puolin, mikä oli omiaan lisäämään liukkautta. Hakijan mukaan lämpötilojen vaihtelut ja vesisateet olivat mitätöineet 9.3.2021 tehdyn karhennuksen vaikutuksen eikä kaupunki ole esittänyt selvitystä siitä, milloin vahinkopaikka oli hiekoitettu vahinkoa edeltävästi.

Perustelut

Lautakunta viittasi hallintopäällikön päätöksessä esitettyyn asiaa koskevaan selvitykseen ja asiassa saatuun uuteen lisäselvitykseen sekä

yhtyy hallintopäällikön asiassa antamaan päätökseen ja sen perusteluihin.

Asiassa ei ole tullut esille mitään sellaista uutta selvitystä, joka antaisi aiheita päätöksen muuttamiseen.

Tuottamusvaatimuksesta johtuen ei pelkkä ajoittainen liukkaus synnytä kaupungin vahingonkorvausvastuuta, vaan edellytyksenä on, että kunnossapito on tehty virheellisesti tai huolimattomasti taikka kadun kunnossapitoon kuuluvia tehtäviä on laiminlyöty. Lisäksi edellytetään syyhteyttä virheellisen menettelyn ja aiheutuneen vahingon välillä. Kaupungin vastuu ei ole tuottamuksesta riippumatonta ns. ankaraa vastuuta, joten pelkästään siitä, että talviolosuhteissa on tapahtunut liukastuminen, ei yksinään seuraa kunnossapitovelvollisen vahingonkorvausvastuuta.

Kaupungin vahingonkorvausvelvollisuuden syntymistä arvioidaan sekä vahingonkorvauslain (412/1974) vastuusäännösten että kunnossapitolain (669/1978) kunnossapidon laatutasoa määrittävien säännösten kautta.

Kyseessä olevassa vahingossa merkittävänä tekijänä liukastumisessa on ollut aamupäivän aikana satanut vähäinen lumi, joka on peittänyt katujen ja jalkakäytävien pinnat. Tällöin kadun käyttäjiltä edellytetään olosuhteiden huomioon ottamista ja erityistä varovaisuutta heidän liikkuessaan talvisilla kaduilla. Kadun käyttäjien mahdollisuudesta omilla toimillaan pienentää onnettomuusriskiään varautumalla keliolosuhteisiin on mainittu esim. kunnossapitolain (669/1978) muuttamista koskevassa hallituksen esityksessä (HE 281/2004, ks. yksityiskohtaiset perustelut s. 16).

Vahinkopaikalla on suorittanut tarkastusta ja kunnossapitoa kokenut kaupungin sopimusurakoitsija, joka on urakoinut katujen talvikunnossapidon tehtäviä vuodesta 1986 lähtien. Helsingin kaupungille kyseinen yhtiö on suorittanut talvikunnossapidon alueurakointia vuodesta 1997 lähtien.

Ilmatieteen laitoksen (Kaisaniemi) havaintoaineiston mukaan vahinkopäivänä lämpötila on kello 12.30 mennessä noussut plussan puolelle 0,1 asteeseen pakkasyön jälkeen. Aamupäivän kevyt lumisatelu ei ole kerryttänyt lunta niin paljon, että kyseisen III luokan kevyenliikenteenväylän aurauksen lähtökynnys (5 cm) olisi ylittynyt. Vahinkopäivän lumisateen määräksi on mitattu yhteensä 0,3 mm.

Urakoitsijan työnjohto on päivittäin tarkkaillut alueella keliolosuhteita. Vahinkopaikkaa oli hiekoitettu edellisen kerran ennen vahinkoa 3.3.2021. Tämän hiekoituksen jälkeen alueella ei ole ilmennyt tarvetta

lisähiekotuksille. Vähäistä lumisadetta on esiintynyt 6.-7.3.2021, mutta aurauksen lähtökynnys ei ole kuitenkaan ylittynyt ennen kuin 9.3.2021, jolloin aurauksen kynnys edellisen kerran ylittyi ennen vahinkopäivää. 9.3.2021 kello 22.43 on aurattu käyttäen ns. verkkoteräauraa, joka jättää auratun pinnan karheaksi ja tehokkaasti nostaa aikaisemmin tehtyjen hiekoitusten hiekat uudelleen pintaan. 12.3.2021 on satanut lunta n. 2 cm, jolloin aurauksen lähtökynnys ei ole ylittynyt. 13.-14.3.2021 on kahden vuorokauden sademäärä ollut yhteensä 7,4 mm lämpötilan vaihdellessa 0,1-1,2 asteen verran plussan puolella. Osa sateesta on kuitenkin silloin tullut lumena ja osa vetenä, joten aurauksen lähtökynnys ei tällöinkään ole ylittynyt. 15.3.-19.3.2021 sää on ollut poutainen. Päivittäin suoritettua tarkkailua perusteella ei ole havaittu tarvetta yleiseen liukkaudentorjuntaan.

Liukkaudentorjuntaa ei ole mahdollista reaaliajassa toteuttaa siten, että kadun mitkään osa eivät koskaan olisi liukkaat. Kaupunki katsoo, että tässä tapauksessa ei ole todettavissa laiminlyöntiä, tahallisuutta tai tuottamusta, vaan liukkaudentorjuntaa on ennen vahinkoa tehty kaupungin normien mukaisesti. Liukastumiseen on ollut myötävaikuttamassa jalkakäytävän päälle satanut kevyt lumi, mikä on asettanut jalankulkijoille erityisen tarpeen noudattaa huolellisuutta ja varovaisuutta kadulla liikuttaessa.

Lopputulos

Helsingin kaupunki ei ole vahingonkorvauslain nojalla vastuussa liukastumisen seurauksena syntyneestä vahingosta eikä hakijalla siten ole työtapaturma- ja ammattitautilain 270 §:ssä säädetyn mukaista takautumisoikeutta kaupunkia kohtaan vahingon johdosta suorittamansa vakuutuskorvauksen osalta.

Kaupunkiympäristölautakunta katsoi, että hallintopäällikön päätöstä ei ole syytä muuttaa.

Sovellettu lainsäädäntö

Vahingonkorvauslaki (412/1974) 2 luku 1 §, 6 luku 1 §

Laki kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta (669/1978) 1-4 §, 14 §

Työtapaturma- ja ammattitautilaki (459/2015) 270 §

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Helena Loikkanen, lakimies, puhelin: 310 24512

kymp.korvausasiat(a)hel.fi

Liitteet

1 Salassa pidettävä (JulkL (621/1999) 24.1 § 25 k)

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös, vahingonkorvaus

Otteet

Ote

Oikaisuvaatimuksen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös, vahingonkorvaus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kuntalain (410/2015) 137 §:n mukaan kunnan viranomaisen päätökseen tyytymätön saa hakea siihen oikaisua. Oikaisuvaatimuksen ja kunnallisvalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen. Tässä tapauksessa oikaisuvaatimuksen on tehnyt asianosainen.

Kuntalain 134 §:n mukaisesti oikaisuvaatimus tehdään toimielimen alaisen viranomaisen päätöksestä asianomaiselle toimielimelle. Kuntalain 138 §:n mukaisesti oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Päätös on lähetetty hakijalle tiedoksi e-kirjeenä 7.2.2022. Oikaisuvaatimus kaupunkiympäristölautakunnalle on saapunut 11.2.2022 eli säädetyssä määräajassa.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Helena Loikkanen, lakimies, puhelin: 310 24512
kymp.korvausasiat(a)hel.fi

Liitteet

1 Salassa pidettävä (JulkL (621/1999) 24.1 § 25 k)

Oheismateriaali

- 1 vahko pelipolku 20.3.2021
- 2 Lisäselvitys
- 3 Lisäselvitys oikaisuvaatimusvaihe

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös, vahingonkorvaus

Otteet

Ote

Oikaisuvaatimuksen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti
Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös, vahingonkorvaus

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristön toimiala Hallinto Hallinto- ja lakipalvelut Hallintopäällikkö
03.02.2022 § 8

HEL 2021-013464 T 03 01 00

Päätös

Kaupunkiympäristön toimialan hallintopäällikkö päätti hylätä hakijan takaisinsaantivaatimuksen.

Päätöksen perustelut

LähiTapiola Keskinäinen Vakuutusyhtiö hakee takaisinsaantia maksamassaan liukastumisvahingossa 21396. Vaatimus koskee 20.3.2021 noin kello 12.30 osoitteessa Pelipolku tapahtunutta liukastumista pumppulilumen peittämään jäiseen kohtaan jalkakäytävällä. Takaisinsaantivaatimuksessa on vaadittu kaupunkia korvaamaan yhteensä 13 601,81 euroa liukastumisen aiheuttamista kustannuksista. Vaatimuksen mukaan hakija on oikeutettu takaisinsaantiin työtapaturma- ja ammattitautilain 270 §:n perusteella.

Kunnossapitolaki edellyttää kaupunkia pitämään kadut liikenteen tarpeiden edellyttämässä tyydyttävässä kunnossa. Kunnossapidon tason määräytymisessä otetaan huomioon kadun liikenteellinen merkitys, liikenteen määrä, säätila ja sen ennakoitavissa olevat muutokset, vuorokaudenaika sekä eri liikennemuotojen tarpeet sekä terveellisyys, liikenneturvallisuus ja liikenteen esteettömyys.

Kunnossapitolaki sallii kunnan antaa tarkempia määräyksiä siitä, miten kadun ja yleisten alueiden kunnossapito talvella on laissa asetetut vel-

vollisuudet ja paikalliset olot huomioon ottaen hoidettava. Helsingin kadut ja kevyen liikenteen väylät jaetaan kolmeen hoitoluokkaan katuluokituksen sekä liikenteellisen merkityksen mukaan.

Saadun selvityksen mukaan vahinkopaikka on luokiteltu III luokkaan. III luokan kaduilta poistetaan liikennettä haittaava lumi, sohjo ja jää niin, että riittävä kulkukelpoisuus säilyy. Liukkaus torjutaan III luokan väyliltä I ja II luokan väyliä jälkeä. III luokan kevyenliikenteenväylän aurauksen lähtökynnys on 5 cm lunta. Toimenpideaika on 8 tuntia kuitenkin niin, että yöllinen lumisade aurataan klo 12 mennessä. Toimenpideaika alkaa siitä, kun säätilassa tapahtunut muutos aiheuttaa liukkauden tuntuvan lisääntymisen.

Ilmatieteen laitoksen Kaisaniemen säämittausasemalla tehtyjen mitausten mukaan vahingon aikaan vahinkopäivänä lämpötila on kello 12.30 noussut juuri lämmön puolelle, 0,1 asteeseen. Aamupäivän ajan lämpötila on yön pakkaslukemien jälkeen lähtenyt nousuun ja ollut lähellä nollaa iltaan asti. Hyvin vähäistä sadetta on mitattu aamupäivän aikana.

Vahinkopaikan kunnossapitotoimenpiteistä ja -tarpeista on pyydetty selvitys alueen kunnossapidosta vastaavalta. Saadun selvityksen mukaan Pelipolku on aurattu edellisen kerran aurauksen ylityttyä 9.3.2021 kello 22.43. Aurauksessa käytetään verkkoteräauraa, joka jättää auratun pinnan karheaksi ja nostaa aiemmin tehdyn hiekoituksen pintaan.

Selvityksen mukaan edellisen aurauksen jälkeen alueella on 12.3.2021 satanut lunta 2 senttimetriä, joten aurauksen kynnyksi ei ole ylittynyt. 13.-14.3.2021 kahden vuorokauden mitattu sademäärä on ollut yhteensä 7,4 mm vedeksi muunnettuna, osa sateesta tullut lumena ja osa vetenä, joten aurauksen kynnyksi ei tuolloinkaan ole ylittynyt. Vahinkopäivänä on mitattu vähäistä lumisadetta, yhteensä 0,3 mm. Työnjohto on tarkkaillut keliolosuhteita alueella päivittäin. Ylimääräisiin kunnossapidon toimenpiteisiin ei ole ollut tarvetta ryhtyä.

Pelkkä vahingotapahtuma ei yksinään aiheuta kaupungille korvausvastuuta. Kadun kunnossa- ja puhtaanapitoon liittyvä vahingonkorvausvastuu perustuu lähtökohtaisesti tuottamukseen, eli kadun kunnossapidäjän on vahingonkorvausvastuun syntymiseksi täytynyt syyllistyä johonkin laiminlyöntiin, huolimattomuuteen tai virheelliseen menettelyyn. Lisäksi edellytetään, että toiminnan tai laiminlyönnin ja syntyneen vahingon välillä on syy-yhteys. Kadun kunnossapidäjä voi vapautua vahingonkorvausvastuustaan, jos hän voi osoittaa, että kunnossapito on hoidettu asianmukaisesti. Asianmukaisen kunnossapidon tasoa arvioitaessa

otetaan huomioon kadun liikenteellinen merkitys, liikenteen määrä, vuorokauden aika sekä eri liikennemuotojen tarpeet.

Liukkauden torjuntaa ei myöskään ole mahdollista toteuttaa siten, että kadun mitkään osat eivät koskaan olisi liukkaat. Hiekoituksella ei aina voida täysin estää jään aiheuttamaa liukkautta siinäkin tapauksessa, että kunnossapito on ollut asianmukaisella ja kunnossapitolain edellyttämällä tasolla. Aina on jokin kohta, johon on mahdollista liukastua. Jalankulkijan tulee ottaa olosuhteet huomioon ja noudattaa huolellisuutta ja varovaisuutta talvella liikkeessään. (Vakuutuslautakunnan ratkaisu FINE-001397). On tunnettu tosiasia, että liukkaus lisääntyy lämpötilan vaihdellessa nollan molemmin puolin.

Tässä tapauksessa kaupungin puolelta ei ole todettavissa laiminlyöntiä, tahallisuutta tai tuottamusta. Asiassa saatujen selvitysten perusteella liukkaudentorjunta on ennen vahinkoa tehty Helsingin kaupungin normien mukaisesti. Kaupunki ei katso, vakiintunut oikeuskäytäntö huomioon ottaen, laiminlyöneensä kunnossapitolain mukaisia tehtäviään, eikä näin ollen ole asiassa korvausvelvollinen.

Sovelletut oikeusohjeet

Vahingonkorvauslaki (412/1974) 2 luku 1 §, 6 luku 1 §

Laki kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta (669/1978) 1–4 §, 14 §

Työtapaturma- ja ammattitautilaki (459/2015) 270 §

Kaupunkiympäristön toimialajohtajan päätös 30.12.2020 § 53

Lisätiedot

Marjo Laine, valmistelija, puhelin: 310 38506
kymp.korvausasiat(a)hel.fi